

NVE-Konsesjonsavdelinga

Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Deres ref.
201202673-15

Vår ref.
15/00712-13

Dato
30.04.2015

Melding om vedtak: Høringsuttalelse - Eima kraftverk, Hol

Kommunestyret har behandlet saken i møte 29.04.2015 sak 20/15

Vedtak

Hol kommune vedtar vedlagte forslag til høringsuttale om konsesjonssøknad for Eima kraftverk.

HØRINGSSVAR EIMA KRAFTVERK

Det vises til søknad fra Blåfall AS av 02.02.15 om konsesjon for bygging av Eima kraftverk, og høringsbrev fra NVE av 24.03.15, samt utsettelse av svarfrist til 30.04.15.

Hol kommune gir følgende høringssvar:

Utbygginga av Eima kraftverk vil medføre inngrep i urørt natur og redusert vannføring. Selv om det skal være minstevannføring hele året, vil det bli betydelig redusert vannføring etter en utbygging av Eima kraftverk, særlig i tørre år. Maksimal slukeevne er over 200 % av middelvannføring, en overkapasitet som setter svært store krav til oppfølging av at minstevannføringen blir overholdt, ellers er det mulig at elva blir nesten tørrlagt (minimal vannføring). Det er ikke grunnlag for å si at minstevannføringen ikke overholdes i småkraftverk, men erfaring og tallmateriale viser at det i regulerte elver likevel oppstår feil på anlegget eller manglende tilsyn/justering, som gjør at vannføringen i flere perioder har vært under minstevannføringen.

Den negative virkningen utbygging av Eima kraftverk har på brukerinteresser er ikke vektlagt i tilstrekkelig grad.

Det går flere stier i området rundt Eima, via utfartspunkt på Rv7 ved Jons kro. I kommunedelplan for stier og løyper er det markert turstier som går fra boligfeltet på Feten/Jons kro over Fjellstølhovda, langsmed Eima og innover mot Prestholt (G7 og G8, ligger også inne i tidligere vedtatt plan). Turstiene utgjør en sentrumsnær rundtur fra Geilo over Urundberget og Jons kro. Området er et svært viktig og mye brukt som friluftsområde, og stien langs Eima er også en viktig ferdselsåre for fastboende og turister som ønsker å gå fra Geilo til Hallingskarvet nasjonalpark. Det er innvilget midler til skilting av stien i et samarbeidsprosjekt mellom kommunen, fylkeskommunen og Gjensidigestiftelsen. Det finnes også stier på vestsida av Eima som er mye brukt av sau på beite og av folk gjennom lange tider, men som står i fare for å bli bygget ned av rørgate og midlertidig anleggsvei.

Elva er en viktig stemningsskaper for turstien og bidrar til en spesiell og flott turopplevelse. Opplevelsen av elvemiljøet er i stor grad betinget av at det er størst mulig vannføring, ellers blir helhetsopplevelsen forringet. Eima, og særlig øverst i juvet, er av de vakreste naturområdene i Ustedalen og Geiloområdet. Dersom fosser og stryk i Eima i perioder blir borte, som de kan bli når det kun er minstevannføring nedstrøms inntaket, vil et viktig element i landskapsbildet bli borte. Det vil være negativt for friluftsliv og reiseliv/turisme dersom fosser og stryk blir borte, fordi disse er en viktig del av den helhetlige naturopplevelsen. Det finnes ikke lignende elvemiljøer med fosser og stryk i området rundt Geilo, og den eneste uregulerte fossen som ligger ved bygdene i Hol finner en så langt unna som i Hivju i Hovet. Dermed er det klart at Eima er et unikt vassdrag i vestre del av Hol, det eneste med fosser og stryk som ligger synlig i dalsida ned mot bygda.

I tillegg er plassen Juvo med bilder hogd i stein, noe en godt kan se for seg videreutviklet og tilrettelagt for turisme i større grad, den ligger i tilknytning til disse stiene. Det foreligger også planer i privat næringsliv om å satse på opplevelsesturisme basert på sporten «canyoning» eller juvvandring på norsk. Det arbeides også med å inkludere fosser og elver i en merkevarestrategi for Norges nasjonalparker hvor det, særlig i nasjonalparkkommuner, fremover skal tilrettelegges for naturopplevelser også utenfor nasjonalparkene. Utbygging er heller ikke i samsvar med satsingen som blir gjort i Geilo Nasjonalparklandsby og Hol som Nasjonalparkkommune.

Det kan være uavklarte økonomiske konsekvenser ved å bygge småkraftverk i Eima når redusert vannføring fører til at fosser og stryk blir borte, på grunn av stor negativ virkning på brukerinteresser som friluftsliv, reiseliv/turisme, natur- og miljøverdier. Slike konsekvenser er lite målbare nå, men kan få betydning for Geilo som reiselivsdestinasjon, og dermed få indirekte økonomiske konsekvenser for kommunen.

Selv med opprydning og tilbakeføring etter utbygging vil en relativt stor reduksjon i vannføringa ha negativ virkning på natur- og miljøverdier, særlig plante- og dyrearter som har leveområder i og omkring bekkekløfter med fossesprut/høy luftfuktighet. Over tid vil sammensetning og mangfoldet av arter endres. Særlig bunndyr og insekter som har leveområde knyttet til elvemiljø vil bli borte, og næringstilgang for fisk og elvefugler vil bli dårligere. Det vil bli mindre leveområde for fossefall og strandsnipe.

Øvre del av områdene ved Eima er en god biotop for lirype, og det er mye småvilt i området. Utleie av småviltjakt er viktig for økonomien til sameiet som eier grunnen i øvre deler av

tiltaksområdet. Flere rødlista fuglearter er observert i området bl.a. varsler, stær, bergirisk, fiskemåke, dobbeltbekkasin, myrhauk, fjellvåk, strandsnipe og fossefall, og de to sistnevnte antas å hekke der. Det ble satt ut ørret i Eima på 1950-tallet, men det rapporteres at det var fisk også i 1990-åra, noe som kan tyde på at Eima er gyteelv. Rapporten om biologisk mangfold har store mangler når det gjelder kartlegging av vilt og dyr/fugl. Det er ikke dokumentert virkningen av utbygging på dyreliv, fugleliv, vilt og fisk, men det må antas at redusert vannføring medfører reduksjon i mengdene av bunndyr, insekter som dyr, fugl og fisk lever av. Dersom det er en ørretbestand vil den gå tilbake etter utbygging.

Hele tiltaks- og influensområdet brukes av sau på utmarksbeite mellom juni og september. Det er gode beiter både på fjell, ned lia og på eldre kulturmark på Ryggjasslåttane og fulldyrka jord (beiting etter slått) nedenfor jernbane/riksvei. I august trekker sauene nedover og søker til elvedalen ved Eima. Eima fungerer som stengsel for beitedyr mellom Såballie og Tuftelie. Ved redusert vannføring kan sau krysse elva, som de i dag ikke gjør, særlig er det utsatt nedenfor inntaksdammen, ved «bråtet» og i Grasjuve. Det er i teorien mulig for utbygger å stenge av med steingjerder (store mengder snø og bratt terreng bryter i stykker både stolper og vev på vanlige nettinggjerder), men det medfører store kostnader. Utbygging av Eima kraftverk vil derfor ha negativ virkning på beitebruk i området.

Konklusjon:

Hol kommune tilrår at det ikke gis tillatelse/konsesjon til Blåfall AS for utbygging av Eima kraftverk.

Ulempene for natur og brukerinteresser ved utbygging er klart større enn fordelene med ny kraftproduksjon ved utbygging.

Det legges vekt på at redusert vannføring vil forringe elvemiljøet med fosser og stryk, som er et viktig element i landskapsbildet og svært viktig å ta vare på for å ha helhetlige naturopplevelser for reiseliv og fastboende på Geilo. I vestre deler av Hol er Eima et unikt vassdrag, i forhold til å ha fosser og stryk som er synlige i bygdenær dalside og som også er tilgjengelig via tursti fra mye brukt utfartspunkt.

Det legges også vekt på at utbyggingen ikke er i samsvar med satsingen som blir gjort i Geilo Nasjonalparklandsby og Hol som Nasjonalparkkommune.

Virkningene av utbygging på fugleliv, vilt og dyreliv knyttet til akvatisk elvemiljø synes å være negativ, uten at dette er vel dokumentert.

Utbygging kan medføre at etablerte drifteveier og naturlige stengsler for sau på utmarksbeite blir bygget ned, og dermed vanskeliggjøre aktiv beitebruk.

Med hilsen

Håvard Holeplass
Fagkonsulent landbruk

Brevet er godkjent elektronisk.

Antall vedlegg: 1 : Samla saksutskrift